

TRETJI KORAK

TONE MIZERIT

Za to sredo, 1. julija, je predsednik vlade Republike Slovenije sklical tretjo sejo Sveta RS za Slovence po svetu. Trinajst delegatov iz raznih držav vseh kontinentov je potovalo v Ljubljano. Argentino, kot doslej, zastopata dr. Andrej Fink in Tone Mizerit. Naslednji dan, 2. julija, pa bo v prostorih Državnega zbora RS IX. Vseslovensko srečanje, ki ga organizira Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Slovinci smo povezani s problematiko preseljevanja od samega začetka naše biti, saj smo njen sad, ko nas je preseljevanje narodov pripeljalo na sončno stran Alp. Prva naša knjiga, Trubarjev katekizem, je sad pregnanstva. Dunajska, praška, graška univerza so bile tiste, ki so vzgajale rodove slovenskih pesnikov, pisateljev, znanstvenikov ... Potem je prišla druga polovica devetnajstega stoletja in gospodarske težave slovenskega kmeta so začele pospeševati iskanje novih obzorij v tujih deželah.

Stvarno je da se vprašamo, koliko je naš mali slovenski narod izgubil življenjske sile zaradi tega pojava, ki je bil včasih počasno kapljanje, včasih množičen izbruh? Razni viri bolj ali manj točno ugotavljajo, da je v teku časa Slovenijo zapustilo pol milijona njenih sinov in hčera. Zato stalno ponavljamo, da vsak peti Slovenec živi izven meja slovenskega ozemlja. Prevelika številka, da bi jo sprejeli prostodušno in mirno šli naprej.

Ker Slovenci v teku zgodovine nismo imeli lastne države, tudi ni bilo organizirane skrbi za te ljudi, ki so morali zapustiti dom in oditi po svetu, kot pravi ljudski izrek, „s trebuhom za kruhom“. Usoda Slovencev po svetu ni bila skrb Dunaja in habsburške monarhije. Med obema vojnama jih v Beogradu tudi ni preveč skrbelo, kaj delajo Slovenci, raztreseni po vseh celinah sveta. Ni bilo važno niti, da je bil ameriški Cleveland prvo slovensko mesto, saj trdijo, da je tam živelo več Slovencev kot v Ljubljani. Prva, ki se je organsko soočila s tem pojavom, je bila katoliška cerkev. Leta 1907 je začela delovati Rafaelova družba in - z vmesnim prisilnim odmorom - deluje še v današnjih dneh. Z uradne strani se je položaj spremenil v socialističnih republikah Jugoslaviji in Sloveniji. Rodila se je Izselska matica. A tako Ljubljana kot Matica sta v tistem času delili izseljence med „naše“ in „sovražne“.

Morala je priti Republika Slovenija da je problem izseljenstva dobil pravo mesto. Skrb je prišla do izraza že v sami ustavi. Peti člen dobesedno govori, da „Država ... skrbi za slovenske izseljence in zdomce, ter pospešuje njihove stike z domovino...“ Na ta ustavni člen se opira vsa nadaljnja struktura zgradbe, ki ji pripada varstvo slovenskega življenja po svetu.

Sledili so dopolnilni koraki na ustavodajnem in izvršilnem področju: Resolucija o odnosih Republike Slovenije do Slovencev po svetu; ustanovitev Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu; končno je 4. aprila 2005 Državni zbor večinsko potrdil „Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja“, ki je postavil dokončni formalni temelj za sodelovanje med matično državo in izseljenstvom. Zakon posebej določa pristojnosti in naloge v zvezi s skrbjo in sodelovanjem s Slovenci zunaj Republike Slovenije na raznih področjih. V prvem delu Zakona je tudi člen, ki določa, da Vlada Republike Slovenije za pomoč pri oblikovanju in izvajanju politike do Slovencev po svetu oblikuje posebno stalno posvetovalno telo, imenovano Svet za Slovence po svetu. Tretja seja tega Sveta je sedaj pred nami. Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pa je aktiven vladni organ, katerega dejavnost žanje priznanje vseh skupnosti po svetu.

Na tem mestu pa je vsekakor potrebno opozoriti, da ta Zakon ne ureja in ne more urejati vprašanja zastopstva Slovencev iz zamejstva in izseljenstva v Državnem zboru Republike Slovenije. Upamo, želimo, in tudi zahtevamo, da se slovenska politika končno odloči, da se uredi tudi zastopstvo izseljenških in zamejskih Slovencev v Državnem zboru.

Vidimo torej, da je matična domovina storila mnogo o tega, kar je potrebno, da vsaj delno zaustavi izgubljanje slovenske energije, ki se je morala preseliti na tuje. Odgovor z naše strani je gotovo zavest pripadnosti, vztrajnost in nenehno delo za ohranjanje narodnih vrednot v svetu.

Pogajanja o meji se nadaljujejo

Slovenski strankarski vrh je na srečanju v Ljubljani izrazil željo, da bi se proces pogajanj o meji s Hrvaško ob posredovanju EU nadaljeval in uspešno končal. Kot je po pogovorih za medije pojasnil premier Borut Pahor, so na sestanku menili, da je bil v šestih mesecih procesa dosežen tako velik napredek, da bi ga bilo škoda opustiti.

Vrh političnih strank je ocenil, da je bilo ravnanje slovenske politike koristno in se je obrestovalo. Omenjeni proces je namreč po mnenju premiera obe državi pripeljal zelo blizu možnosti, da končno uredita vprašanje meje. „Mislim, da smo z vsebino popravljenega predloga evropskega komisarja Ollija Rehna prišli zelo blizu tistega, kar bi osebno razumel kot zelo pošteno rešitev za arbitražni tribunal, ki bi potem dal sodbo glede tega vprašanja,“ je pojasnil Pahor.

Slovenija bo zato po besedah

predsednika vlade Evropski komisiji po uradni poti predlagala nadaljevanje procesa, ki je zastal, ko je Hrvaška prejšnji teden izstopila iz pogajanj o meji, ki so potekala ob podpori evropskega komisarja za širitev Rehna in predsedujočega tria EU.

Premier sicer ne izključuje možnosti, da bi državi vprašanje rešili dvostransko, če se bosta Evropska komisija in predsedujoči trio EU umaknila iz pogajanj.

Predsedniki parlamentarnih strank - med njimi ni bilo predsednika SDS Janeza Janše - so po besedah Pahorja predlagali, da se vzame čas za premislek in da si želijo, da bi se Hrvaška vrnila v pogajalski proces.

Hrvaška vztraja pri reševanju hrvaško-slovenskega spora o meji v skladu z mednarodnim pravom, pa je v odzivu na Rehново izjavo za hrvaško tiskovno agencijo Hina povedal tiskovni predstavnik hrvaškega

zunanjega ministrstva Mario Dragun. „Vse druge rešitve ne morejo biti trajne in mednarodno sprejemljive niti za Slovenijo niti za Hrvaško niti za mednarodno skupnost. To bi bil nevaren presedan,“ je dodal.

Hrvaški premier Ivo Sanader je ob začetku seje hrvaške vlade izjavil, da si Hrvaška želi nadaljevati pogajanja s Slovenijo in da je popolnoma nesprejemljivo, da je izgubila šest mesecev zaradi Slovenije, ki jo blokira zaradi dvostranskega vprašanja, pri čemer izkorišča svoj položaj članice EU, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina.

Sanader je poleg tega zavrnil navedbe, da se Hrvaška ne želi več pogovarjati. „S polno odgovornostjo danes v imenu hrvaške vlade izjavljam, da Hrvaška želi nadaljevati pogovore, vendar pogajanja (z EU) nimajo nikakršne zveze z reševanjem vprašanja meje,“ je poudaril.

„Kruha nam ne manjka, soli pa“

Člani slovenske osamosvojitvene vlade so se na shodu, ki ga tradicionalno prirejajo vsako leto, tokrat srečali v krajinskem parku Sečoveljske soline.

„Kruha nam ne manjka, soli pa,“ je razmere 18 let po osamosvojitvi opisal nekdanji predsednik vlade Lojze Peterle. „Želel bi si, da bi v naših dejanjih izpred 18 let našli navdih za enotno politiko v zadevah, ko gre za vse nas,“ je na srečanju osamosvojitvene vlade, ki se ga je udeležila večina tedanjih ministrov, povedal tedanji premier Lojze Peterle.

„Nismo računali, da bo šlo socialno razlikovanje v Sloveniji tako daleč,“ je spremembe, ki so se zgodile v zadnjih 18 letih, komentiral Peterle. Po njegovih besedah se je v tem času zgodilo marsikaj več od tega, kar so pričakovali, nekatera pričakovanja pa so ostala neizpolnjena. Prav tako ostaja po njegovem mnenju nedokončan proces tranzicije.

Zunanjo politiko, predvsem umestitev Slovenije v evropski in svetovni okvir, ocenjuje Peterle uspešno, na notranjepolitičnem prostoru pa pogaša povezanost in usmerjenost k skupnim ciljem, ki bodo v korist države.

„Takrat smo vedeli, da je potrebno nekaj narediti in imeli smo široko ljudsko podporo. Čutili smo, da je potrebno kaj tudi žrtvovati. Danes te atmosfere ne vidim, pač pa več nelagodja in strahu,“ pravi Peterle, ki si želi, da „kakovost politične ideje ne bi bila odvisna od političnega rodovnika tistega, ki jo prinaša“.

Pri Pahorjevi vladi Peterle pogaša predvsem odločnost, „več ukrepov in močnejše vizije, kako gospodarsko krizo izkoristiti za prestrukturiranje gospodarstva“. „Vzdrževati socialni mir ni dovolj. Treba se je odločiti za smer, iz katere bo Slovenija izšla gospodarsko in socialno močnejša,“ ocenjuje Peterle.

Glede slovensko-hrvaškega mejnega vprašanja pa meni, da je škoda, da državi nista izkoristili možnosti posredovanja tretjega. „Žal je prišlo do pokopa te formule in očitno bo treba začeti spet v dvojce,“ napoveduje Peterle,

k a k o b o s t a d r ž a v i m e j n o v p r a š a n j e u r e j a l i v p r i h o d n j e .

SLOVENIJA - ARGENTINA

Socialna varnost

Generalna direktorica direktorata za mednarodno pravo in zaščito interesov v zunanjem ministrstvu Ondina Blokar Drobič in argentinski veleposlanik v Sloveniji Eugenio Maria Curia sta v Ljubljani izmenjala listini o ratifikaciji konvencije o socialni varnosti med Slovenijo in Argentino, ki je bila podpisana v Buenos Airesu 12. aprila 2007.

Konvencija in administrativni dogovor za izvajanje konvencije bosta začela veljati 1. avgusta, piše na spletni strani MZZ.

Kot so še poudarili na ministrstvu, je za Slovenijo sklenitev konvencije in administrativnega dogovora velikega pomena, saj bo Slovencem, ki živijo in delajo v Argentini, v primeru njihove vrnitve v domovino omogočila uživanje pravic iz naslova argentinskega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

PONOVNE VOLITVE

Ko bo ta izvod našega tednika prihajal med naročnike, bo potekal zadnji rok za oddajo glasovnic dodatnih volitev. Kot smo že poročali v prejšnji številki našega lista, je Državna volilna komisija razpisala dodatne volitve za evropski parlament na področju Argentine, ker zaradi poštne stavke Slovenci v Argentini prvotno poslanega gradiva nismo pravočasno prejeli.

Precej rojakov je že dobilo novo poslano gradivo. Rok za vračilo pa je **13. julij 2009 do 12.00 ure na Državno volilno komisijo** pod pogojem, da je iz poštnega žiga razvidno, da so bile glasovnice **oddane na pošto najpozneje to soboto 4.**

Julija 2009.

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Argentini bo tudi sprejemalo glasovnice do 3. julija 2009 do 13:00 in jih odposlalo 03. 07. 2009 popoldan po DHL pošti v Ljubljano na DVK.

Če gre za skupino pošiljk volivcev, npr. preko DHL ali podobno, ki bo poslalo paket **neposredno na Državno volilno komisijo**, zadostuje, da je razvidno, da je bila pošiljka oddana 4. julija 2009 ali prej.

Ponavljamo, da je bistveno, da čim več rojakov odda svoj glas.

Uveljavimo svojo pravico!

GLEJ...

PETOŠOLCI ŽE NA POTI	3
DOPISOVANJE DVEH VELIKANOV	3
KNJIGA PRIČEVANJA	4

VTISI IZ SLOVENIJE

Niso vsi Lubadavi škodljivi

Od našega dopisnika

Saj veste, to so tisti črvi, ki v deblih, pod lubjem delajo škodo (po špansko bi jim rekli barrenadores, gusanos del taladro in podobno).

Nasprotno: ti, ki sem jih spoznal, so marsikaj dobrega naredili.

To je skupina (nekaj) fantov z velikim veseljem do fotografiranja (črno-belega, saj so sami tudi razvijali in povečevali), ki si je predvsem zaradi študijsko-poklicne zagledanosti v gozdove in les nadela to ime. In še danes, ko jim leta silijo čez 50, se držijo skupaj in ustvarjajo, sicer ne več toliko na običajnem celulozidu: Jožef Kočar, France Stele, Ferdo Lah, Stane Kočar in Miha Zabret.

V sredi osmega desetletja so se podali v „za tiste čase precej drzne projekte. Fotografija je tedaj iz klasične vloge zapisovanja dogodkov, pokrajine in portretov, vse bolj prehajala na področje, kjer se je oblikovala multivizija sveta. Iz nekoliko suhoparnih tako imenovanih „predavanj ob diapozitivih“ so s hitro prihajajočo tehnologijo nastajale prve multimedialne predstave: kot pri filmu je tudi tukaj zvok pomagal sliki k bolj občutenemu sporočilu ...“ Tako je pisalo v napovednem programu, ki smo ga dobili po pošti.

Prijatelji s planin na odprtju razstave

ženino veselje ...).

Pa to so le drobni ocvirki. Odprtje razstave je bilo v sklopu razstave, ki so je bili Lubadarji deležni, kot nagrada pri natečaju za fotografske skupine. Razpis je izdal Triglavski narodni park, razstava pa je bila v Info središču Triglavsko roža na Bledu. Prikazala je delček njihovega fotografskega delovanja, posvečenega goram in ljudem. Portreti pastirjev, kmetov, drvarjev, sirarjev in njihovih gor-

fesorja za kitaro je dodal domačnost in svežino. Med gosti pa je bilo nekaj oseb, ki smo jih kasneje videli tudi na slikah, razobešenih po prostoru. Oni so bili „notarjev podpis“, ki je potrjeval avtentičnost posnetkov! Med njimi tudi ga. Cilka, ki je znana, da rada poje, pa tudi sama kaj sestavi. Na prošnjo voditeljice je seveda kar takoj stopila k mikrofону in nam začela peti. Zapela je dve ljudski pesmi — a kaj, ko ni pozabila nobene od štirinajstih?, petnajstih? kritic ...!

Iz prireditve je bilo tako spoznati, da Lubadarji niso ustvarili samo fotografskega zapisa, da ni bil to le poseben poseg na umetniškem ali grafičnem področju. Vzdušje je kazalo, da je šlo njihovo delovanje globlje, da so vzpostavili stik z domačini, z dušo domačega človeka, kar je še veliko več kot uspešen umetniški posnetek. Kaže na njihovo srčno kulturo.

Še zadnji ocvirek. Stik s kmeti, pastirji, gozdarji je lahko prišel do take točke, da je neka gospa naročila, da morajo vest o njeni smrti sporočiti Lubadarjem. Ker sama ni imela lastne družine, jih je obvestila nečakinja ali sorodnica. In tako so se lahko udeležili pogrebnih svečanosti ter ji posvetili nekaj besed ob odprtem grobu.

(Ne vem, koliko so bralcem lahko znana imena Lubadarjev. Verjetno bo marsikomu padlo v oči ime Franceta Steleta, priznanega fotografa, ki ima kot avtor ali soavtor izdanih kar nekaj knjig s fotografijami. Prosim: ne zamešajte ga z istoimenskim umetnostnim zgodovinarjem, kot sem v svoji nevednosti storil sam. Ta je že pokojni.

GB

Knjižne novosti

V zbirki Aleph Centra za slovensko književnost je izšel kar zajeten kupček novitet. Med njimi so drama o izbrisu Svetlane Makarovič Mrtvec pride po ljubico, nova pesniška zbirka Taje Kramberger z naslovom Opus quinque dierum, prevod biografskega leksikona Ogledala Nobelovca Nagiba Mahfuza in zbirka novejša španske poezije Igra krožnih zrcal.

Drama Mrtvec pride po ljubico Makarovičeve, v prvi vrsti pisateljice in pesnice, je bila prvič uprizorjena leta 1982 v režiji Tomaža Pandurja. Pesnica, znanstvenica, prevajalka in esejistka Taja Kramberger se v svoji sedmi pesniški zbirki Opus quinque dierum zazira v preteklost. Nobelov nagrajenec Nagib Mahfuz (1912-2006) velja za mojstra arabskega romana. Njegova Ogledala sodijo v vrst biografskega leksikona, ki ima v arabski zgodovini več kot tisočletno tradicijo.

Izbor novejša španske poezije pod naslovom Igra krožnih zrcal prinaša pesmi španskih avtorjev, ki so v 20. stoletju globoko zaznamovale evropsko literaturo.

V novi knjižni beri Centra za slovensko književnost so izšle še zbirka zgodb Pisma iz Mostarja Anite Bertonec, ki prinaša elektronska pisma, ki jih je avtorica pošiljala prijateljem med bivanjem v Mostarju, pesniški zbirki Umomo Jelene Lasan in Brez Tatjane T. Jamnik ter slikanica Boš bral knjigo z mano? Lawrencea Schimla z ilustracijami Sare Rojo Perez.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Volitve so mimo. Vrsta neznank je odpravljena. Marsikateri strah in marsikateri dvom je izginil. Se začenja nova doba? Se nam obeta lepša prihodnost? Toliokrat smo upali, tolikokrat verovali, da si skoraj ne upamo več. Eno pa je le jasno: hegemoni načrti bivšega predsednika, in namen, da bi Argentino spremenil v drugo Chavezovo Venezuelo, so splavali po vodi.

Le za majčkeno. Bilo je že v ponedeljek ob dveh zjutraj. Tisti, ki smo vztrajali pred televizorjem, smo lahko videli utrujeni in razočarani obraz bivšega predsednika. Z neverjetno mirnostjo je priznal poraz. A govoril je le za provinco Buenos Aires. Upal si je trditi celo, da „smo v mnogih provincah zmagali“, čeprav so mu vsa velika volilna okrožja pokazala hrbet. V večini od njih se je vladna bera sukala okoli 10 odstotkov. Vse premalo, da bi mu vtilo upanja za nadaljevanje tega boja, ki ga je začel tako uspešno v letu 2003 in ga nadaljevala njegova žena po letu 2007. „Le za majčkeno“ je grob izraz, ko številke kažejo, da so le trije od desetih volivcev oddali svoj glas za vladne kandidate. Gotovo pa je bil najhujši udarec, da je vladna stranka izgubila v sami njegovi rodni provinci. V Santa Cruz je doslej Kirchner vedno zmagal s prepričljivo razliko. Tokrat je bil poražen „le za majčkeno“.

Izid volitev. Številke so splošno znane, a komentirajmo jih - za zgodovino. Poleg tega nam pustijo kar nekaj naukov, pa tudi nekaj vprašanj za prihodnost. Najprej provinca Buenos Aires: De Narváez je prejel 34,6% glasov, Kirchner 32,2%. Nič ni pomagal predčasni datum volitev, nič „pričevalne“ kandidature, ne denar. Zanimivo je, da je Kirchner vedel, da bo bil poražen v notranjosti province, a upal na revne predele drugega predmestnega pasu; tja se je obrnila ogromna denarna podpora. Tu je res zmagal, a razlika je bila premajhna. Pač, tudi revni mislijo s svojo glavo. Prestolno mesto: vladni kandidat je dosegel komaj četrti in od trinajstih poslancev je vlada dobila samo enega. Zmagala je Gabriela Michetti s 31,2% in drugi presenetljivo prispele levičarski kandidat Pino Solanas, kar s 24,21%. Cordoba: radikali so prepričljivo zmagali (dva senatorja, tri poslance), uporni peronizem je prišel drugi (1 senator, en poslanec) vladna stranka kot tretja ni dobila parlamentarnih mest. Mendoza je posebej vzbujala pozornost. Povezava podpredsednika Cobosa in radikalov je prejela 48,3%; vladni kandidat le 27%. Cobosu se obrestuje njegov

upor. Santa Fe je tretje volilno okrožje. Tukaj je „za majčkeno“ zmagal Reutemann nad socialisti. Vladni kandidat je prejel komaj 10%. Tudi v Entre Rios je zmagala opozicija. Lahko bi še naštevali. A omenimo le, da je vlada (ali njeni zavezniki) prepričljivo zmagala v provincah kot Jujuy, Formosa, Chaco, Tucumán, Mendoza, Rio Negro ...

Zmagovalci in premaganci. Gotovo je veliki poraženec teh volitev Nestor Kirchner. Ne le v provinci Buenos Aires. Uspel ni v nobenem izmed velikih volilnih okrožij in tako izgubil lastno večino v poslanski zbornici in celo v senatu. Buenosaireski guverner Daniel Scioli si tudi liže rane. Imel je predsedniške sanje, ki so se, spričo tega izida, razblinile kot jutranja megla. Kaj pa Elisa Carrió? Tudi ona je še pestovala predsedniške želje na čelu leve povezave. Na volitvah v prestolnem mestu je njena stranka dospela komaj tretja. Ona je sicer prišla v parlament, a rezultat bo krepko spremenil sliko na levi. Nevarnost vidim celo za samo mestno vlado, saj bi levica, če bi se predstavila združeno, krepko premagala Macrija in njegove. Prej omenjeni Pino Solanas je tudi zadovoljen. Ne le, da je v parlament zrinil štiri poslance. S svojim uspehom se je postavil na čelo levici. Volili so ga predvsem mladi, kar mu poveri velik potencial za prihodnje. In končno Reutemann. Res je, da je zmagal le z majhno razliko. A obdržal je mesto senatorja in se pokazal kot ena redkih možnih alternativ peronizma za predsedniške volitve leta 2011.

Dvomljiva prihodnost. Kirchner je nepredvidljiv in njegove poteze vedno presenetljive. A pokazalo se je, da je v zmagovitem pohodu stvaren človek, kadar pa oblaki grozijo, izgubi razsodnost in kot da ne vidi nevarnosti, marveč se sam spušča vanjo. Nobene potrebe ni bilo delne parlamentarne volitve spremeniti v plebiscit, ki se mu je vrnil kot bumerang. Razvidno pa je, da v šestih letih skoraj neomajne vlade ni mogel ustvariti lastne zanesljive politične strukture. Zapustil je prvotno idejo „transverzalnosti“, propadel s poizkusom „koncertacije“ in končno pristal v strukturi peronizma, kateremu ideološko ne pripada in ga tudi nikoli ni razumel. Ne more pričakovati zvestobe ljudi, ki so k njemu prišli kot sad nezvestobe. Zaznati bi moral že kako ga, zaradi njegove trdoglavosti in nepremišljenosti, zapuščajo najbolj resni možje peronizma. Se bo ta diaspora še povečala sedaj, ko izgublja oblast in mu primanjkuje denarnih sredstev?

Lubadarji v polni bojni opremi

„Ustvarili so predstave, na katerih so v prepletu fotografij, besed in glasbe na meditativen način širom Slovenije nagovarjali stare in mlade. Tedaj, ko digitalna revolucija še ni povzročila poplave in zmede na vizualnem področju, so bile te predstave nekaj nevsakdanjega in globoko občutenega. Kljub navdušenju nad izjemno lepoto, ki se je vedno znova zlivala z diapozitivov na velika platna, pa je črno-bela fotografija ostala njihova največja ljubezen, četudi včasih bolj skrita v ozadju - kot hrepenenje. Leta 1987 je izšla njihova prva skupna knjiga črno-belih fotografij Bodi svetloba, sem in tja se zgodi kakšna razstava fotografij, njihov pionirski pristop k multimediji pa je danes že zgodovina, vendar tehtna vsebina ostaja, oplemenitena z izkušnjo let in novih pogledov. Vse pa kar čaka, da s pomočjo novih orodij zagleda luč dneva.“

In res: včasih nas določena (primitivnejša) tehnika nikakor ne more prepričati, da so nove boljše. In še najmanj občutljivega, senzibilnega človeka, ki lahko prepozna več barvnih (sivih!) odtenkov kot katerikoli računalniška grafična kartica. Taki so pač umetniki. In zato so tudi umetniki. - Ko se je pred leti zvedelo, da bodo filmske tovarne začenjale ukinjati proizvodnjo 35-mm črno-belih filmov, je eden izmed njih pokupil vse, ki so mu prišli pod roko. Da pa se mu ne bi s časom pokvarili, jih je spravil v domači hladilnik (v veliko

SLOVENCİ V ARGENTINI

RAST XXXVIII

Nasvidenje, nasvidenje, prišli bomo nazaj!

Tako nam je izvenel čudovit večer, ki nam ga je pripravila RAST 38 v soboto, 13. junija.

Skrbno pripravljena sv. maša, kjer so se dijaki postavili s petjem, igranjem na inštrumente in branjem, je bila v ključu zahvale in priprošnje za lepo potovanje. G. Franci Cukjati jim je položil na srce, da imajo Jezusa, najzvestejšega prijatelja, vedno ob strani.

V dvorani je Tone Podržaj prisrčno pozdravil profesorski zbor in številne navzoče. Potem je dijakinja Lučka Marinčič

je zdaj na tem, da spozna domovino starih staršev.

Naj omenimo, da je zelo posrečeno povezavo napisala Vera Breznikar Podržaj in jo naučila s pomočjo moža Toneta, lepe plese in petje so pripravili Monika Česarek Kenda ter Ina in Janez Urbančič, profesorica Nevenka Godec Zupanc pa je zelo uspešno naučila recitacije pesmi, katerih avtorji so dedje treh nastopajočih dijakinj. Aleks Šuc je s pomočniki ozvočil in razsvetlil prostor.

V imenu staršev se je prisrčno poslovila od petošolcev Veronika Kremžar Rožanec, prof. Neda Vesel Dolenc pa v imenu SSTRMB. Z razredničarko prof. Metko Mizerit sta obdarili petošolce in voditelje tega potovanja.

Za konec so starši pogostili vse navzoče, ki so se zadržali v prijateljskem pogovoru.

Dragi petošolci, hvala za lep večer, uživajte vašo domovino Slovenijo! Na svidenje ob povratku!

Nadica K. Grohar

opisala petletno pripravo na potovanje v Slovenijo in se zahvalila staršem in profesorjem, ki so jim stali ob strani.

Na lepo okrašen oder je stopila Katja Oblak, ki je prepričljivo povezovala celotni program (s prečno flavto), s pomočjo Pavla Oblaka, Matjaža Urbančiča in Nadje Dobovšek. Toni Podržaj in Pavel Oblak sta s kitarama ustvarila zanimiv glasbeni okvir.

Program „Pot skozi čas“ nas je popeljal od prihoda prve generacije v Argentino, preko ustvarjanja „Slovenije v svetu“ v mladinskih organizacijah, kjer so se spletale ljubezenske vezi in posledično nove slovenske družine, do današnje generacije, ki se je rodila prav v času osamosvajanja Slovenije in

Sprejem ob prazniku državnosti

Kot vsako leto je tudi za osemnajsto obletnico dneva slovenske državnosti veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu organiziralo poseben sprejem. V sredo 24. junija so se v večernih urah zbrali v prostorih tradicionalnega Jockey Cluba na aveniji Alvear člani diplomatskega zbora, predstavniki državne in mestne vlade in zastopniki slovenskih organizacij v Argentini.

Že ob vhodu je goste sprejemalo diplo-

matsko osebje z veleposlanikom na čelu. Prof. Avguštin Vivod je potem nagovoril navzoče, poudarjal važnost kulture za Slovence in Slovenijo, začel s Trubarjem in Dalmatinom ter zaključil z Debeljakovim prevodom Martina Fierri.

Želel je ob koncu vse najboljše Sloveniji.

Večer je tudi nudil priložnost za mnoga srečanja in tople pogovore, ob polnih kozarcih in raznolikem prigrizku.

Veleposlanik prof. Avguštin Vivod nagovarja goste

Praznik svetega Rešnjega Telesa

V katoliški Cerkvi so vedno slovesno praznovali dan svetega Rešnjega Telesa. V Sloveniji so bile na ta praznik veličastne procesije; v mestu po ulicah, na deželi po vasi in polju. Fantje so postavili mlaje, dekleta okrasila kapelice, pri katerih so peli evangelije in delili blagoslov zemlji in polju. Deklice pa so za mimohod evharističnega Jezusa potresale rože.

Slovenci smo izročilo procesije prinesli v Argentino in vsako leto imamo evharistično slavlje v Don Boskovem zavodu v Ramos Mejiji.

Da bi počastili presveto Rešnje Telo, smo se v ne-

deljo, 14. junija zbrali v svetišču Marije Pomočnice kristjanov. Že tretje leto je bila procesija po cerkvi, evangeliji in blagoslov pa pri stranskih oltarjih. Vodil jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini dr. Jure Rode, evangelije pa sta izmenoma pela pater dr. Alojzij Kukovica in g. Franci Cukjati. V procesiji so šli, poleg duhovnikov in ministrantov, šolski otroci z učiteljicami, nekaj deklic pa je po slovenski navadi potresalo cvetje. Uvod v posamezne evangelije je bral inž. Janez Lavrič; rožni venec med procesijo pa je molil lic. Jože Oblak. Vse slavlje in sv. mašo je spremljalo

ljudsko petje, ki ga je vodil priložnostni moški zborček, na orgle jih je spremljala prof. Andrejka Selan Vombegar. Po procesiji je bila sveta maša, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode. Berili sta brala Marko Malovrh in Lucijana Hribar Podržaj. Med mašo je bila priložnost za sv. spoved; k obhajilu je pristopila množica vernikov.

Po maši smo se še nekaj časa zadržali na ploščadi pred cerkvijo v prijetnem pogovoru in se z nekoliko otožnosti spominjali procesij po prostranem parku, saj je bil lep, sončen jesenski dan.

M.M.

FRANCE DOLINAR - RUDA JURČEC

Bojevnika za slovenstvo

Arhivsko društvo Slovenije je izdalo novo dvojno številko publikacije Viri. Avtor tokratne publikacije s številčkama 28 in 29, ki nosi naslov Bojevnika za svobodo in slovenstvo France Dolinar - Ruda Jurčec: epistolae 1947-1975, je Andrej Rot. V njej je predstavil korespondenco med izseljencema, zgodovinarjem Dolinarjem in publicistom Jurčecem.

Publikacija prinaša poleg 308 pisem še obsežno, 54 strani dolgo spremno besedo ter kratke biografije in oznake ustanov, ki sta jih Dolinar in Jurčec v pismih uporabljala. V spremni

besedi Rot osvetli čas in tematiko korespondence, življenje obeh dopisovalcev, pa tudi takratna gibanja in stike emigrantov s slovenski svetom.

Dopisovanje med Dolinarjem in Jurčecem v obdobju med letoma 1947 in 1975 je zajemalo obdobje njenega zdomstva ter hkrati dobo organizacije, vzpona in ustvarjalnega vrhunca slovenske povojne emigracije, je avtor zapisal v spremni besedi 500 strani dolge publikacije.

Upravičeno bi njuno korespondenco poimenovali po Jurčičevem delu Skozi luč

in sence, je prepričan avtor. „Pisma so namreč polna svetlobe in teme, bleščečih misli, iskrih besednih zvez, natančnih opažanj, izvirnih prebliskov, plemenitosti in iskrenosti,“ pojasnjuje Rot.

Korespondenca ima dokumentarno vrednost, še piše Rot, ob čemer se sprašuje, „koliko ljudi danes pozna zgodovinarja Dolinarja, književnika Jurčeca in politika Cirila Žebota ter še mnogo drugih ljudi, ki so živeli za to ureditev, v kateri živimo, celo za povezavo v Evropsko zvezo, ki je bila za njih veliko večji ideal kot ga sploh danes lahko razumemo“.

Dolinar se je rodil leta 1915 v Ljubljani. Po maturi se je vpisal na teološko fakulteto in bil leta 1938 posvečen v duhovnika. Še isto leto je bil imenovan za vzgojnega prefekta v Zavodu sv. Stanislava. Leto pozneje se je vpisal na fakulteto za cerkveno zgodovino na rimsko Gregoriano. Leta 1941, ko so Nemci zavod razpustili, se je vrnil v Slovenijo. Med drugim je sodeloval pri reviji Meddobje in glasilu Glas Slovenske kulturna akcije (SKA), pozneje pa pri glasilu prizadevanj

za samostojno slovensko državo z naslovom Sij slovenske svobode.

Leta 1970 je začel opravljati službo v Vatikanskem tajnem arhivu. Pet let pozneje je bil imenovan za kanonika v baziliki sv. Marije in Cosmedina. Umrli je leta 1983 v Rimu.

Jurčec se je rodil leta 1905 v Ormožu. Ljudsko šolo je obiskoval v Hardleku, pozneje pa je šolanje nadaljeval v Ljubljani, kjer se je vpisal na študij prava; diplomiral je leta 1931 v Parizu. Od 1932 je bil sourednik, nato urednik revije Beseda o sodobnih vprašanjih; sodeloval je pri revijah Modra ptica in Sodobnost.

Od 1935 je bil dopisnik agencije Havas za Slovenijo. Leta 1941 je postal glavni urednik Slovenca.

Po koncu vojne je emigriral v Rim, leta 1947 pa odšel v Argentino. Tu je postal soustanovitelj našega lista Svobodna Slovenija. V letih 1954-69 je bil predsednik SKA. Bil je tudi urednik revije Meddobje, Glasa Slovenske kulturne akcije in zbornika Vrednote. Umrli je leta 1975 v Buenos Airesu.

Ob obletnici slovenske neodvisnosti

Današnji dan je posvečen proslavljanju naše neodvisne slovenske države. Gre brez dvoma za najvažnejši mejnik naše narodne zgodovine. Izbojevali smo si svojo narodno državo, kot vsaka velika in samobitna množica ljudi z živo zavestjo skupne usode smo tudi mi težili po svoji državi. Naravno pravo uči, da ima vsak narod pravico do svoje države. Za nas mali slovenski narod je že prišel čas, ko smo zapustili dosedanje državno povezanost z drugimi narodi in si ustanovili svojo državo. Čim bolj se bomo časovno odmikali od tega dogodka, tem bolj bomo lahko premerili njegovo pomembnost in veličino.

Kot narodna skupnost smo dosegli cilj, za katerim smo strmeli in se potegovali stoletja. Kaj boljšega moremo zatorej storiti ob tej novi obletnici naše mlade države, kot da se najprej zahvalimo božji Previdnosti in dobroti, po katere skrivnostnih načrtih smo mogli doseči ta cilj. To delajo tudi premnogi narodi. V zavesti, da vso človeško zgodovino, v malem in velikem, vodi končno božja Previdnost, se vedno znova zahvalijo Bogu za dar svoje neodvisnosti. V tem nam je lep zgled tudi naša nova domovina Argentina, ki s svojim vsakoletnim slovesnim tedeumom izpolni to dolžnost hvaležnosti do Boga. Kot kristjani namreč verujemo, da človeško zgodovino ne vodijo in ustvarja jo samo ljudje. Izpovedujemo, da vse dogajanje ne le v naravi, temveč tudi v življenju posameznikov in narodov, vodi očetovska božja roka. Žal tega ne verujejo več vsi naši rojaki, ki so se zadnjih 50 let učili druge, tuje učenosti, v kateri ni več prostora za božjo previdnost.

Mi pa se Bogu znova iskreno zahvalimo, da je kljub našim pomanjkljivostim in napakam nas vendarle privedel do tako zaželenega cilja, do lastne države. Seveda pa gre zahvala tudi vsem onim, ki so od daljne preteklosti naprej do neposrednosti dogodkov oklica neodvisnosti pomagali ustvariti našo slovensko državo. Vsem tem brezštevilnim tvorcem naše države bo moral slovenski narod biti hvaležen, dokler bo obstajal in Bog daj, da bi mu nikdar ne bilo konca.

Z uresničenjem neodvisnosti je storjen prvi, temeljni korak. A naloga s tem še davno ni končana. Je šele komaj začeta. Postavili smo si tako rekoč lastno hišo, sedaj jo moramo pa na znotraj opremiti in urediti, da se bodo vsi njeni prebivalci v njej dobro počutili, kot se človek mora

počutiti v lastnem domu. Za to bo pa potrebno ogromno truda, potrpežljivosti, poguma in dobre volje. Že prvi koraki v naši novi državi nam prinašajo prenekatero neprijetno presenečenje. Nesebično delo za skupno blaginjo vseh državljanov je visok ideal, kateremu se je težko približati. Kot kristjani vemo, da je trden temelj družbi, tudi državi, možno zgraditi le na religioznih in verskih vrednotah. Le te morejo naši državi zagotoviti pravo svobodo, bratsko sožitje in vsestransko blagostanje. Kdor bi hotel postaviti kakšen drug temelj bi bil podoben človeku, iz evangelija, ki je postavil svojo hišo na pesek. Ko so prihrumeli viharji in se vlile plohe, se je hiša sesedla, ker ni imela trdnega temelja. Prežeti moramo biti od pristne domovinske ljubezni, od pravega krščanskega patriotizma, če hočemo v tej majhni, a lepi domovini, ustvariti srečen in prijeten dom za vse njene prebivalce.

Kristjanom ni treba šele dokazovati dolžnosti patriotizma. Patriotizem morajo gojiti najprej tisti, ki jih je ljudstvo izvolilo za nosilce oblasti. Vendar ne le oni. Vsi smo dolžni vsak na svojem mestu in v okviru svojih zmožnosti dati svoje najboljše za domovino, kot zemljo, na kateri so živeli, delali in umirali naši pretekli rodovi, naši predniki. Krščanstvo nas tudi uči, da moramo imeti do lastne domovine neko prednostno ljubezen, da jo moramo torej bolj ljubiti kot druge narode. Kar ni v nobenem nasprotju s spoštovanjem in ljubeznijo, ki smo jo dolžni vsem ljudem.

Naš patriotizem ne bo samo v čustvih, temveč zlasti v delu za domovino. Delo, da se bodo v naši državi vedno bolj uresničevali pogoji za resnično občo blaginjo, ki bo vsem omogočila čim večji gospodarski, kulturni, moralni in verski razmah. Nadnaravna ljubezen do Cerkve in naravna ljubezen do domovine sta po besedah Leona XIII kot dvojčici, ki sta izšli iz istega večnega počala.

Eden od načinov pravega patriotičnega delovanja je tudi politično udejstvovanje. Spet pravi papeževa beseda: Ne se udeleževati političnega delovanja bi bilo prav tako pregrešno, kot nič ne delati za skupno blaginjo.

Kristus nam je kristjanom vzor tudi največjega domoljuba. Nihče ni tako ljubil svojega naroda kot je Kristus ljubil svojega. Njega prosimo, naj nas uči resnične ljubezni do naše domovine.

Dr. Alojzij Kukovica DJ

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Največja je ljubezen

To nam pove sam apostol Pavel, ki je najprej preganjal Kristusa in njegove ljudi, misleč, da je to božja volja. Ko pa je bil spoznan in je sam tudi spoznal, je Kristusa oznanjal in pomagal Njegovim pripadnikom.

Največja je ljubezen do Boga in do ljudi, ki so delo Njegovih rok. Nikdar ne bomo povsem razumeli, da je to prva in druga božja zapoved, prva do Boga in druga do ljudi, ki so božje delo.

Boga ne bomo nikdar zadosti ljubili. On je naš največji dobrotnik, za kar smo Mu dolžni tudi največjo zahvalo. Ljubil nas je v Sebi in nas je prav za to ustvaril. Iz ljubezni in za ljubezen. Dal nam je zapovedi, ker je v naše dobro, če se jih držimo. In prav s tem Mu tudi mi izkazujemo ljubezen. Delamo si dobro samim sebi, ker Njemu nič ne doprinesemo. Ljubimo Ga in v Njem ljubimo samega sebe. Če izpolnjujemo Njegovo voljo in zapovedi, delamo dobro

samim sebi. Vse je v naše dobro. Ni preveč, če rečemo, da Bog bolj služi nam, kot mi Njemu.

Ljubiti Ga moramo, ker je On sam v sebi največje dobro. Je popoln in ta popolnost je razlog ljubezni. Ljubimo Ga, ne samo, ker je dober do nas, ampak, ker je On sam popoln. Zato se tudi varujemo vsakega greha, ker Ga nočemo žaliti. Ljubimo Ga zaradi Njega.

In nimamo nobene pravice neizkazovanja ljubezni, ker nas nikdar ni nehal ljubiti in nam ni storil nič hudega, ampak le dobro. Ni pozabil na svojo obljubo, da nas ne bo zapustil; mislil je bolj na nas, kot na sebe. Zato nam je lahko dal drugo zapoved, ki je prvi enaka: ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.

Če ga Bog ljubi in to je dokazal s svojimi deli, naj isto storimo še mi. O tem nam govorijo naša dela in ljubezen pokažimo z njimi. Zadnji in največji razlog naj bo: ker ga sam Bog ljubi.

Vsi smo deležni božje dobrote in vsi jo razdajamo še drugim, da bo tako naše srce čim bolj podobno božjemu Srcu.

Težke številke

Hrvaški tednik za kulturo „Hrvatsko Slovo“ je na naslovni strani dne 5. junija 2009 objavil zanimive in obenem krute podatke o številu žrtv raznih diktatorjev širom sveta.

ŽRTVE SVETOVNIH DIKTATORJEV

Diktator	Država	Obdobje	Žrtve (v milijonih)
Josip V. Stalin	ZSSR	1929-1953	42,672
Mao CeTung	Kitajska	1923-1976	37,826
Adolf Hitler	Nemčija	1933-1945	20,946
Čang Kaj Šenk	Kitajska	1921-1948	10,214
Vladimir Lenin	ZSSR	1917-1924	4,017
Tojo Hideki	Japonska	1941-1945	3,990
Pol Pot	Kambodža	1968-1987	2,397
Yahya Khan	Pakistan	1971-	1,500
Josip Broz Tito	Jugoslavija	1941-1978	1,172

Ponovna nominacija

Odbor Unesca za svetovno dediščino je na zasedanju v Sevilli za eno leto odložil odločanje o skupni nominaciji Slovenije, Mehike in Španije, poimenovani Živo srebro in srebro na medcelinski Camino Real.

Predlagateljice lahko nominacijo dopolnijo v enem letu, so sporočili z ministrstva za kulturo.

SPOMINSKO BRANJE

Jelka Mrak Dolinar: Brazde mojega življenja

Branje primerno za čas, ko se vsako leto spominjamo dogodkov prelomne dobe, časa vojne in revolucije, ki se je za toliko naših bratov tragično končal, za mnoge pa je pomenil begunstvo, taborišča in širni svet.

V dar sem dobil zgoraj omenjeno knjigo, v kateri ga. Jelka Mrak priča o tem času, ki jo je še prav posebno izpostavil, saj je tvegala vse, tudi življenje, ko se je odločala za vrednote, ki so ji bile svete: pomoč bližnjemu v stiski. Spremljala je namreč - skupaj s sestro Kristo - vlak domobranskih ranjenec, in vemo kako se je nekaj malo spremljevalcev odločilo, da ostanejo z ranjenci, ko so vsi drugi vlak zapustili, da rešijo svoje življenje. Dogodek je znan, o njem je pisala Zaveza, pisal tudi dr. Lovro Šturm v knjigi *Brez milosti*, tudi knjiga Janka Modra o dr. Meršolu obravnava to polemično temo, namreč, če zdravniki spremljevalci z

begom niso prelomili Hipokratove prisege. Posebno ostro se je na to odzval dr. Tine Velikonja, ko v Zavezi (št. 59) komentira Modrovo knjigo, kjer prizna čast junaštva tistim, ki so ostali z nepokretnimi ranjenci, druge pa pač doleti splošna človeška lastnost, da vsak poskrbi najprej sam zase.

V precej obširni knjigi (izdala Družina 2009, 300 str.), izvemo najprej o družini Mrakovih:

starša sta bila primorska rojaka, ki sta se umaknila pred fašistično

diktaturo. Jelka je bila rojena v Kranjski gori, kjer je bil oče nastavljen kot finančnik. Naslednje službene postaje so bile Ljutomer, Radenci, Ormož, Skopje in končno Ljubljana. Maja 45 je družina bežala, dekleti Krista in Jelka sta spremljali ranjence, kot že omenjeno. Tam se je začel njihov križev pot: zapor, sodišča, prisilno delo v slovenskem gulagu: lakota, ponižan-

ja, zmrzovanje, suženjska tlaka. Strašna kazen za junaško odločitev. V tej luči je sistem, ki je tega zmožen, naravnost pošasten.

Ko sem knjigo prebral, mi je bilo v duši tako hudo, da sem moral ven na vrt k delu, da pridem k sebi. Dušilo me je ob ponovnem dotiku z obdobjem naše zgodovine, kjer se je nagradilo toliko hudobije, krivice, zlobe in sovraštva.

Prva misel, ki se mi je utrnila: ob vsem tem smo begunci poceni skoz prišli. Količino gorja smo se rešili! Saj je danes težko verjeti, da so se dogajale tako strašne krivice. Nemogoče je „doumeti Rog“, težko pa je tudi doumeti, kako da so mogli sodni organi, vidna oblast, obsojati praviloma nedolžne ljudi. Krutost sistema je prišla do polnega izraza: sovraštvo je bilo njegov pravi obraz. Če je bil še kje kak oefarski idealist-narodnjak, je bil skrit, tresoč se za lastno kožo. Ga. Jelka zabeleži tudi, kako je v tem podivjanem svetu vendar bila tudi kaka dobrotna gesta, ki je posijala kot sončni žarek v sivino suženjstva.

Druga misel, ki se mi vsiljuje ob tem in podobnem branju - posebno vsakokrat ob Zavezi - je tale. Kako je mogoče, da narod še danes ni spoznal resnice o komunistični strahovladi, jo obsodil in priznal svojo zmoto. Da bi rekel zločinu zločin in maršalu zločinec. In mnogim „herojem“ ubijalci.

Ko smo z Justinom pričakovali, da bo v

Sloveniji potres ob izidu pričevanjkih del, ki razgaljajo lažno „ljudsko republiko“ in „svobodo“, smo se pač motili. Nič se ni premaknilo, če sodimo po volilnih izidih. Ljudje ne berejo „naše“ literature, ali pa pričevanjem ne verjamejo. Nekoliko pretresa je bilo ob dantejevskih prizorih smrti v Hudi jami. A tudi to bo kmalu pozabljeno. Slovenski narod je hudo obremenjen tudi z lažjo. Po krvavi rihti je bila ustoličena - s terorjem - laž: zgodovinska laž o NOB in gorostasne laži o „beli gardi“. Potrjena in utrjena celo v Enciklopediji Slovenije, kot bi rekel ex cathedra. Perverzno, žalostno in usodno za narod.

Zato so pričevanja kot je knjiga *Brazde* ... Jelke Mrak kot injekcija protistrupa. Za narodov organizem blagodejna, za ozdravitev duše prepotrebna.

Ob branju so mi vstajala nova vprašanja v zvezi z našim begom maja 45 in z vetrinjsko tragedijo. Znova sem šel brat Velikonjev komentar Modrove knjige o dr. Meršolu. Znano je kakšen nečloveški konec so morali prestati domobranski ranjenci - brez milosti. Manj so pa znane okoliščine zaradi katerih se je zadnji transport domobrancev, kljub temu, da so vedeli za prevaro, odločil, da gre za drugimi. A to je že druga tema, boleča, težko razumljiva, v katero je posegel nedavno Branko Rebozov s svojim pričevanjem, objavljenem v Meddobju 2008 št. 1-2.

A o tem drugič.

Vinko Rode

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZAENKRAT (LE) ŠTIRI

Nacionalni referenčni laboratorij za influenco Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) je potrdili četrti primer okužbe z novim virusom gripe A (H1N1). Za novo gripo je zbolela ženska, ki je pripotovala iz Francije z istim avtobusom kot moški, ki so mu okužbo potrdili v sredo, 24. junija, so sporočili iz IVZ. Kot so zapisali, se je bolnica najverjetneje okužila že v Franciji. Kazala je blage bolezenske znake z malo povišano temperaturo. Vsi ostali laboratorijsko pregledani vzorci so bili negativni. - Glede na to, da se število okuženih po vsem svetu povečuje, pričakujejo, da bo obolelih za novo gripo vse več tudi v Sloveniji.

NOVA PEDIATRIČNA BOLNICA V LJUBLJANI

Nova Pediatrična klinika na Bohoričevi 20 je odprla svoja vrata. Iz stare klinike so v nove prostore preselili vse otroke, v nujnih primerih sprejemajo tudi nove bolnike, s ponedeljkom, 29. junija pa so začeli z rutinskim delom v specialističnih ambulantah, je za STA dejal strokovni direktor Pediatrične klinike Ciril Kržišnik. Petek pred tem so odpustili tiste bolnike, ki so lahko šli domov, v starih prostorih bolnišnice pa je ostalo 22 težko bolnih otrok in mladostnikov, ki so jih kasneje z reševalnimi vozili in internim prevozom preselili v novo stavbo.

PROTI POSEGANJU V NOBENI SMERI

Razmerje med policijo in politiko je treba skrbno spremljati in ocenjevati, je na slovesnosti ob dnevu policije v Tacnu povedal predsednik republike Danilo Türk. Kot je poudaril, pa se "ne sme zgoditi, da bi politika posegla v delovanje in odločitve policije, ki so stvar policijske pristojnosti in policijske stroke". - Mlada Slovenija, podmladek N.Si, pa je v sporočilu za javnost zapisal, da se strinja s stališčem Türka, da se ne sme zgoditi, da bi politika posegla v delovanje policije, opozarjajo pa, da politika "žal zelo korenito posega v delovanju policije, odkar je ministrstvo za notranje zadeve prevzela Katarina Kresal". - Tudi Janez Janša je vladni koaliciji med drugim očital uporabo represivnih organov v politične namene.

31. MELODIJE SONCA IN MORJA

Na letošnjem 31. popevkarskem festivalu Melodije morja in sonca (MMS) v portoroškem Avditoriju je zmagala še neujeljavljena zasedba Jazz station s skladbo Delam, kar se ne sme. Drugo mesto je zasedla Petra Pečovnik s skladbo Še živim, tretje pa Janez Bončina Benč s skladbo Sol, poper in sanje.

PO SVETU

EVRO V RECESIJI

Evropska komisija v četrtnem poročilu ugotavlja, da je območje evra še vedno globoko v recesiji. Kljub temu pa gospodarski kazalci in finančni trgi že kažejo prve znake izboljšanja. Poročilo vključuje prve ocene učinkovitosti ukrepov, ki so jih države članice sprejele v podporo bankam, in analizo izzivov v prihodnje, še posebej vzdržnosti dolga. Obseg bruto družbenega proizvoda se je skrčil v vseh državah z evrom, razen na Cipru. Med državami, za katere je imela komisija na voljo podatke, se je obseg BDP po navedbah komisije najbolj zmanjšal na Slovaškem v Sloveniji in v Nemčiji.

IRAN PO VOLITVAH

Glavni poraženec predsedniških volitev v Iranu Mir Hosein Musavi je zavrnil ustanovitev posebne komisije, ki naj bi bedela nad ponovnim preštevanjem desetine glasov. Po njegovem mnenju desetina glasov ne bo povrnila zaupanja volivcev in prepričala javnega mnenja. Se pa je Musavi znova zavzel za razveljavitev volitev. Kot je znano, so po objavi izidov volitev, ki so bile 12. junija, v Iranu izbruhnili nemiri, saj so številni podvomili o veljavnosti izidov volitev in zmage stari predsednik Mahmud Ahmadinežad. Mnogi so prepričani, da je dejansko zmagal Musavi, a naj bi oblasti prikrojile izide. Protestniki so pravico iskali na ulicah, kjer pa so potem izbruhnili spopadi s policijo, pri tem je umrlo približno 20 ljudi.

SVET NATO-RUSIJA

Zveza Nato in Rusija sta na srečanju Sveta na ravni zunanjih ministrov na grškem otoku Krfu obnovili odnose, ki so bili zamrznjeni od lanske vojne v Gruziji. Generalni sekretar zavezništva Jaap de Hoop Scheffer je po srečanju dejal, da je bila njegova želja nasledniku zapustiti Svet Nato-Rusija, ki deluje. Ob tem je poudaril, da osnovne razlike med zavezništvom in Moskvo glede Gruzije ostajajo, vendar niso več ovira. Zunanji ministri so se dogovorili tudi za sodelovanje pri varnostnih vprašanjih, od Afganistana do boja proti terorizmu. Dogovorili so se za obnovitev političnih stikov ter ponoven zagon vojaških stikov. Obe strani sta izrazili tudi interes za sodelovanje v boju proti terorizmu, piratstvu in podnebnim spremembam.

VOLITVE PO SVETU

V Albaniji so v nedeljo potekale parlamentarne volitve,

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB 40 LETNICI SLOVENSKE UNIVERZE

Slovenci smo se pod Avstrijo borili dolga, dolga desetletja za lastno univerzo. Toda dobili smo jo šele po osvoboditvi. V zgodovini njene ustanovitve gre častno mesto dvema možema, ki sta neumorno delala za ustanovitvev. Ta dva moža sta dr. Karel Verstovšek, poverjenik za uk in bogočastje v prvi narodni vladi, in dr. Danilo Majaron, ki je predsedoval vseučiliški komisiji. Ta komisija, ki jo je ustanovila narodna vlada, je pripravljala vse potrebno za slovensko univerzo. (...)

SLOVENC V ARGENTINI

LANUS

Slovenski tečaj „Ireneja Friderika Barage“ v Slovenski vasi v letu 1959: Tečaj se je pričel 28. febr. t. l. Pouk je vsako soboto od pol treh do pol šestih. Tečaj je razdeljen v tri skupine: nižjo, srednjo in višjo. Srednja skupina ima dva oddelka. Verouk poučujeta gg. Janez in Jože Mejač. Tečaj vodita: nižjo skupino g. Lovre Jan, srednjo in višjo ter petje vseh skupin pa ga. Zdenka Jan.

Nižjo skupino obiskujejo: Berčič Milan, Bokalič Jožko in Vinko, Boštjančič Tone, Griscuoli Aleksander in Ruda, Gris Janez, Jemec Stanko, Kalan Marijan, Kocjančič Janez, Novljan Lado, Požes Jožko, Reven Lado, Rot Andrej in Pejan, Sušnik Vinko, Špacapan Mirko, Urbanč Franci in Janez, Zabukovec Franci, Celarc Jolči, Glinšek Marija, Gris Zorka, Hladnik Olga, Lipovec Anica, Mažgon Adrijana, Mele Marija, Rome Jelka in Žitnik Marija; srednjo sk. (1. oddelek): Adamič Franci, Berčič Vanči, Bokalič Janez, Burja Jožko, Devjak Franci, Mele Andrej, Rome Danilo, Guzelj Rezi, Novljan Slavica, Požes Marija Ana, Rozina Majda, Slapničar Ani, Stanovnik Marija, Sušnik Tončka, Urbanč Marija, Zgonc Irena; (2. oddelek): Griscuoli Janez, Devjak Slavko, Goljevšček Pavle, Guzelj Danijel, Stanovnik Andrej, Špacapan Peter, Barle Mari, Bavdek Lenka, Brolih Anica, Kalan Jelka, Slapničar Mari; višjo skup. pa: Brolih Ivan, Burja Stanko, Grbec Janez in Jožko, Jazbec Miloš, Kalan Nejko, Novljan Toni, Opeka Peter, Rome Jožko, Rozina Bogo, Sušnik Rado, Špacapan Bernard, Zakrajšek Janko, Bavdek Gelčka in Mojca, Berčič Marija, Bokalič Marija, Boštjančič Jožica, Guzelj Stankica, Mele Elizabeta, Sladič Olga, Sušnik Marica, Urbanija Cvetka in Slavka in Zabukovec Mojca.

Svobodna Slovenija, 2. julija 1959 - številka 27

ki veljajo za izredno pomembne za oceno demokratične zrelosti države in njene pripravljenosti za integracijo v Evropsko unijo. Preko tri milijone volilnih upravičencev je izbiralo 140 poslancev, za njihova mesta pa se poteguje približno 4 tisoč kandidatov. V Gvineji Bissau pa so volili novega predsednika države, potem ko je bil v napadu vojske v začetku marca ubit predsednik Vieira.

UKRAJINA

Stranka Naša Ukrajina ukrajinskega predsednika Viktorja Juščenka je pozvala svoje poslance, naj zapustijo prozahodno vladno koalicijo pod vodstvom premierke Julije Timošenko. Odnosi med Juščenom in Timošenkovo, ki se bosta najverjetneje pomerila tudi na predsedniških volitvah januarja prihodnje leto, so napeti že dlje časa. Nekateri poslanci celo ocenjujejo, da bi omenjeni poziv lahko vodil do popolnega razpada vladajoče koalicije.

AIR FRANCE

Brazilska vojska je v petek sporočila, da je končala z iskanjem trupel in ostankov letala družbe Air France, ki je pred štirimi tedni strmoglavilo v Atlantski ocean. Med 26-dnevno operacijo, v kateri so sodelovale tudi francoske ladje ter francoska, španska in ameriška letala, so našli trupla 51-ih od 228-ih potnikov in članov posadke. Predstavniki brazilskih letalskih sil je pojasnil, da je skoraj nemogoče, da bi našli še kakšno truplo. Se pa medtem nadaljuje iskanje črnih skrinjic, ki bosta signal oddajali do 2. julija. Če ju bodo našli, bo morda pojasnjen vzrok nesreče.

RESUMEN DE ESTA EDICION

EL TERCER PASO

Este miércoles. 1. de julio, se lleva a cabo en Ljubljana la tercera reunión del Consejo de gobierno de la República de Eslovenia para los eslovenos por el mundo. Trece delegados, representando a las comunidades eslovenas de todo el mundo, se reúnen en sesión especial con los ministros involucrados en el tema y delegados de entidades no gubernamentales. Eslovenia es un país con mucha emigración. Se dice que uno de cada cinco eslovenos vive en el extranjero. Desde el inicio de Eslovenia como Estado independiente se ha avanzado mucho en el camino del acuerdo y la colaboración. Hay una ley, hay un ministerio, hay una Oficina del gobierno, y hay comunicación entre el origen y la diáspora. Esta reunión y el IX. Encuentro en el parlamento son un paso más en el camino hacia un país, que apoya a quines en el extranjero siguen cultivando las tradiciones y los valores de su patria de origen. (Pág. 1)

MUESTRA DE ARTE FOTOGRÁFICO

Un grupo de jóvenes con una gran pasión por la fotografía blanco y negro que ellos mismo revelaban, se bautizaron con el nombre de lubadarji (gusanos del taladro). Estos, ahora ya cercanos a los 50 años, continúan juntos, creando maravillas, ya no sólo en celuloide. Incluso publicaron un libro con las imágenes que tomaron. Cuando se corrió la noticia que los rollos de 35 mm dejaban de fabricarse, uno de ellos compró todos los que pudo y, para conservarlos mejor, los puso en la heladera... Pero el motivo que lleva a escribir sobre ellos es la apertura de una muestra organizada por el Parque nacional Triglav. En ella hay retratos de pastores, campesinos, leñadores, queseros y sus viviendas y refugios que de no ser por el ojo de la cámara hubieran quedado en el olvido. Algunos de los retratados estuvieron en la apertura. (Pág. 2)

¡BUEN VIAJE Y MEJOR ESTADÍA!

Los alumnos de quinto año del Srednješolski tečaj tuvieron su noche de despedida el pasado sábado 13 de junio. El padre Franci Cukjati ofició la misa. En el salón, una alumna fue la encargada de describir el camino de preparación al viaje a Eslovenia, durante casi cinco años. Posteriormente los alumnos mostraron le programa artístico cultural que prepararon con ayuda de padres y profesores, para presentarlo en el viejo continente. Una madre, en representación de todos los padres leyó unas palabras, al igual que la directora del colegio en nombre del cuerpo docente. La RAST 38 ya está, por estos días, en Eslovenia disfrutando de su viaje de estudio y de "egresados". (Pág. 3)

CORRESPONDENCIA

El Archivo "Arhivsko društvo Slovenije" publicó las correspondencias que entre 1947 y 1974 se enviaron el historiador France Dolinar y el publicista Ruda Jurčec; dos eslovenos que emigraron de su país. El título elegido para presentar las cartas es Guerreros por la libertad y la nación eslovena. La publicación trae, además de las 308 cartas, una extensa introducción de 54 páginas, las biografías de ambos personajes importantes de la cultura eslovena en el exilio, además de los códigos de las instituciones que Dolinar y Jurčec utilizan en sus letras. El libro tiene un gran valor documental. Ruda Jurčec fue uno de los eslovenos que luego de la guerra llegó a la Argentina. Fue durante uno de los cofundadores del semanario Eslovenia Libre y al igual que Dolinar, colaboró en la Acción Cultural Eslovena SKA. (Pág. 3)

PARA LEER

En este número se publica el comentario sobre el libro "Brazde mojega življenja" (Estigmas de mi vida) de la señora Jelka Mrak Dolinar. En él relata su autobiografía, recordando los años de la guerra y revolución en Eslovenia. Ella, junto a su hermana, acompañó el tren de los "domobranci" heridos; fue una de las pocas que tomó la decisión de acompañar a los heridos y no huir para proteger su propia vida. Cuenta su vía crucis por las cárceles, tribunales, trabajo forzado, el hambre, la humillación, etc. El autor del artículo dice que mientras leía el libro se conectó con ese período de nuestra historia y le trajo más de un nudo en el alma. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Nadica Grohar, Metka Mizerit, Marko Vombergar, Monika Kenda in Alojzij Kukovica. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Naša luč.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS. Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebn) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.
ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhaki - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapušćinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com
Dr. Marjana Poznić - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalley 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar
Dra. Ana C. Farreras de Koćar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEĆAJ V SLOVENIJI
1. julija 2009

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,41 US dolar
1 EVRO	1,63 KAD dolar
1 EVRO	5,41 ARG peso

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,41 US dolar
1 EVRO	1,63 KAD dolar
1 EVRO	5,41 ARG peso

OBVESTILA

ĆETRTEK, 2. julija:
Izjemno bo na ta datum **sestaneK Zveze slovenskih mater in Źena** v Slovenski hiši.

SOBOTA, 4. julija:
SestaneK deklet in Źena. Predavala bo lic. **Emma Urbanćić** ob temi „Smernice za duševno-mentalno zdravje“, ob 16. uri v Slomškovem domu.

Redni pouk na Srednješolskem tećaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Predaval bo za visokošolce inŹ. Peter Skvarća pod naslovom „Vpliv izrazitih podnebnih sprememb na ledenike Ant-artike in moŹne posledice“, ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 5. julija:
Proslava šolskih otrok v ćast sv. Alojziju, ob 15.30 uri v Slovenski hiši.

Koline v Hladnikovem domu

NEDELJA, 12. julija:
Mladinski dan v San Martinu

ĆETRTEK, 16. julija:
ZSMŹ v San Martinu bo imela mesećni sestaneK, ob 16. uri v Domu. Govorila bo ga. Maruća Zurc, kako naj pazimo na hrbtenico. **Redna seja odbora Ze-**

SLOVENCi IN ŠPORT

Z VESLI PO MEDALJE

Najboljši slovenski slalomist na divjih vodah Peter Kauzer je na uvodni preizkušnji svetovnega pokala v francoskem Pauju premoćno slavil med kajakaši in vpisal svojo tretjo zmago na tekmah svetovnega pokala. Slovenski uspeh je s tretjim mestom dopolnil Dejan Kralj.

Slovenska kajakašica na mirnih vodah Špela Ponomarenko je na evropskem prvenstvu v Branden-

burgu osvojila tretje mesto na 200-metrski progi. S tem je dobitnica srebrne in bronaste kolajne na tej razdalji s svetovnih prvenstev dosegla svojo najboljšo uvrstitev na prvenstvih stare celine.

Slovenski kajakaš na divjih vodah Nejc Źnidarćić je na evropskem prvenstvu v spustu v Valtellini osvojil zlato kolajno v svoji priljubljeni disciplini sprint. To je za 25-letnega Solkanca, ki se vse bolj

posveća tudi tekmovanju na mirni vodi, ob lanskem ekipnem naslovu svetovnih prvakov najvećji uspeh kariere.

SREDOZEMSKIE IGRE

Vodstvo slovenske delegacije na sredozemskih igrah v Pescari je enotno izbralo nosilca slovenske zastave na slavnostnem odprtju sredozemskih iger v Pescari. V petek, 26. junija, je bil na ćelu 137-ćlanske delegacije športnic in športnikov iz Slovenije AljaŹ Pegan.

Prvo medaljo je Sloveniji prinesla plavalka Anja Klinar: na 200 mešano z 2:14,24 osvojila bronasto odlićje.

Veslaća Luka in Jan Špik sta v konkurenci dvojnih dvojcev osvojila srebrno kolajno. V konkurenci lahkih dvojnih dvojcev pa sta Jure Cvet in MatevŹ Malešić zasedla tretje mesto.

Plavalec Peter Mankoć je poskrbel za še eno slovensko medaljo. Na 100 delfin je Mankoć z doseŹkom 52,06 sekunde

osvojil bronasto odlićje.

S PADALI DO ZMAGE

O zmagovalcu ekipne tekme za svetovni pokal padalcev v Lescah je odloćal zadnji skok, ki ga je imenitno izvedla Maja Sajovic in svoji ekipi Flycom prinesla zmago med 37 ekipami iz petnajstih držav. Po zaslugi Irene Avbelj je Slovenija osvojila še eno prvo mesto, in sicer v Źenski posamićni konkurenci, kjer je bila Sajovćeva druga. Flycom, za katerega so poleg Maje Sajovic nastopili še Gorazd Lah, Matej Bećan, Irena Avbelj in Jurij Kozjek, je tako le za centimeter slavil pred Italijani, na tretji stopnićki pa je bila ekipa Elana v postavi Roman Karun, Uroš Ban, Senad Salkić, Borut Erjavec in Domen Vodišek. Ptujćani so bili dvanajsti.

BREZ PETE ZMAGE

Boj za zmago na ultramaratonski kolesarski dirki ćez Ameriko (RAAM) je bil napet do konca in imel še poseben razplet. Slovenec

Jure Robić in Švicar Dani Wyss sta kolesarila praktićno skupaj. Odvijala se je prava drama, saj je imel Robić 170 milj pred ciljem le dobrih sedem minut prednosti. Vendar Jure Robić ni mogel zabeleŹil še pete zmage. Ćeprav je bil praktićno v vodstvo od zaćetka, se je na zadnji, 51. kontrolni toćki v Mt. Airyju, na katero je prišel nekaj minut pred Švicarjem Danijem Wyssom, odloćil, da zaradi nestrinjanja s sodniškimi odloćitvami odstopi.

Drugi slovenski kolesar Marko Baloh pa je na dirki zasedel konćno tretje mesto. Baloh je od starta v Oceansidu do cilja v Annapolisu za razdaljo, dolgo 3.021,3 milje (4.862,3 km) potreboval devet dni, 21 ur in 44 minut.

S PALICO POD ZVEZDE

Andrej Poljanec je na atletskem tekmovanju v skoku s palico v nemškem Hofu zasedel drugo mesto (5,40 m). Zmagal je Poljak Lukasz Michalski (5,50 m).

DruŹina slovenskih šol vabi na Alojzijevo proslavo

ki bo v nedeljo 5. julija, 2009

15.30 sv. maša za Źive in rajne katehete
16.30 uri: poklon pred spomenikom
17.00 uri: igra

Kekec in Mojca

v izvedbi Balantićeve šole iz San Justa.

ReŹija: Danica Malovrh in Marija Zupanc Urbanćić
Scena: Tone Oblak

Vstopnina: otroci: \$ 5,- odrasli: \$ 10,-
Na razpolago bodo DVD te igre

Prijatelji slovenskih šol PRISRĆNO VABLJENI!

Slovenska kulturna akcija

vabi na predstavitev knjige

- Dr. Janko Kralj** - Utišani in pozabljeni slovenski politik (1898 -1944) Intervju z avtorico *Lućko Kralj Jerman*
- Ćasi tesnobe in upanja**, avtor dr. *Marko KremŹar*
Predstavi arh. *Jure Vomberger*

V soboto, 11. julija ob 19. uri, v mali dvorani Slovenske hiše,
Ramón Falcón 4158, Capital Federal

dinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 17. julija:
Seja Medorganizacijskega sveta v Slomškovem domu.

NEDELJA, 26. julija:
Srećanje molivk in molivcev Źivega roŹnega venca

OSEBNE NOVICE

DruŹinska sreća
Dne 11. junija je bil rojen **Marko ŹuŹek**; mamića je Luciana Gazzotti, oćka pa Boris ŹuŹek. **Srećni druŹini iskreno ćestitamoi!**

Smrt
Umrli je v Villa Ballester g. **Anton Źele** (84). **Naj poćiva v miru!**

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in Źena sta darovala: N.N. Capital, 450.- pesov in N.N. Capital, 230.- pesov. **Dobrotnikom Bog povrni!**

Prosimo, popravite

Moram se opravićiti. Ko sem pisala poroćilo o 49. obletnici Slovenskega doma San Martín, nisem omenila, da sta pri programu tudi sodelovala **Saši PodrŹaj** na klavirju in **Toni PodrŹaj** s kitaro. Prosim za razumevanje.

Marta